

Tisková zpráva

Lucemburk 28. června 2016

Integrace Romů: bylo dosaženo významného pokroku, avšak přetrvávají překážky a dilemata

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora iniciativy EU a projekty financované EU na podporu romské integrace dosáhly značného pokroku, ale stále jsou tu překážky a dilemata, které brání tomu, aby měly finanční prostředky největší možný dopad. Podle auditorů brzdil pokrok zejména nedostatek vhodných údajů, včetně údajů o etnickém původu.

Auditoři posuzovali, zda politické iniciativy a finanční podpora EU v posledním desetiletí účinně přispěly k integraci Romů. Navštívili čtyři členské státy: Bulharsko, Španělsko, Maďarsko a Rumunsko.

„Za současného stavu ve skutečnosti nevíme, jak integrace Romů probíhá, protože nemáme spolehlivé údaje. Nevíme ani, kolik Romů vlastně je. Etnický původ je samozřejmě citlivá otázka, ale pokud tento problém nebude vyřešen, brzy to bude ztěžovat tvorbu politik až do roku 2020,“ uvedl Henri Grethen, člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu.

Auditoři zjistili, že Komise dosáhla při stanovení iniciativ EU na podporu romské integrace značného pokroku a že všechny členské státy do roku 2012 vypracovaly vnitrostátní strategii integrace Romů. Došlo k tomu však příliš pozdě na to, aby to mohlo mít dopad na programy a projekty na období 2007–2013, a zůstala řada nedostatků. Zaprvé, ve strategiích se neuvádělo, jaký objem financování je zapotřebí ani kolik prostředků je k dispozici. Zadruhé, dostatečné pozornosti se nedostalo boji proti diskriminaci, zejména protiromskému smýšlení. Zatřetí, ne vždy se brala v úvahu potřeba aktivní účasti romských představitelů. A konečně, národní kontaktní místa pro Romy, jež byla zřízena, aby koordinovala rozvoj a provádění romských strategií, někdy oslaboval nepoměr mezi zdroji a úkoly.

Ve vztahu k období 2014–2020 zaznamenali auditoři řadu zlepšení: začleňování Romů je výslovně uvedeno v nařízení o evropských strukturálních a investičních fondech a na jeho řešení byla zavedena konkrétní priorita financování. Členské státy s doporučeními pro jednotlivé země vydanými v rámci evropského semestru, jež se týkají romské integrace, jsou povinny vyčlenit na její podporu prostředky EU. Auditoři však zdůrazňují, že Komise i členské státy budou muset vyvinout další úsilí, aby tyto změny vedly k tomu, že projekty financované EU budou lépe přispívat k začleňování Romů v terénu.

Většina prověřovaných projektů svých obecných cílů v oblasti začleňování dosáhla, ačkoli tyto cíle nebyly často konkrétně zaměřené na Romy. Projekty, jež byly vybrány a realizovány v souladu s kritérii osvědčených postupů přijatými Radou, byly častěji účinné.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy přijaté Evropským účetním dvorem.

Celé znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Auditoři vyslovili řadu doporučení určených členskými státy i Evropské komisi.

Členské státy by měly podniknout následující kroky.

- Při revidování vnitrostátních strategií integrace Romů by měly:
 - upřesnit, jaký objem financování je potřeba na opatření romského začlenění navrhovaných v jejich strategiích,
 - zahrnout do strategií ukazatele a cíle, které se týkají boje proti diskriminaci, či přesněji protiromského smýšlení,
 - zajistit, aby byli zástupci Romů konzultováni a zapojováni do plánování integračních opatření,
 - podrobněji vymezit roli národních kontaktních míst pro Romy.
- Při provádění operačních programů by měly:
 - v návrzích a při výběru projektů uplatnit kritéria osvědčených postupů pro integraci Romů,
 - ve vhodných případech doplnit současné ukazatele výstupů a výsledků o ukazatele zaměřené na Romy.
- Členské státy by také měly uvažovat o tom, že budou spolupracovat ve snaze zajistit právní jistotu ohledně otázky, zda lze z ESF financovat opatření sociálního začleňování bez ohledu na souvislost se zaměstnaností.

Komise by měla:

- dbát o to, aby opatření prováděná v rámci ESIF byla inkluzivní povahy a obsahovala ustanovení zaměřená na boj proti segregaci,
- plně využívat zpráv členských států o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů,
- dohlédnout na to, aby se cíle romské integrace ve vnitrostátních strategiích integrace Romů odrazily i v rámci pro ESIF,
- zvážit takovou legislativu, aby se od roku 2020 při rozdělování prostředků mezi jednotlivé členské státy zohledňovaly ukazatele sociálního začleňování,
- spolupracovat s členskými státy na společné metodice pro údaje o etnickém původu Romů, aby bylo možné monitorovat jejich sociální začleňování,
- vyzvat členské státy, aby během následujících dvou let shromáždily úplné statistické údaje o etnickém původu.

Poznámky pro redaktory

Romové jsou potomky skupin, které asi před tisícem let odešly z indického subkontinentu a ve 14. století začaly přicházet na území dnešní Evropské unie. Pojmem „Romové“ se označují různé skupiny, které mají určité společné kulturní charakteristiky a také historii nepřetržité marginalizace v evropských společnostech. Romská populace je dnes největší etnickou menšinou v Evropě. Podle odhadů čítá mezi 10 a 12 miliony osob. Z nich asi 6,2 milionu žije v EU, většina z nich v členských státech střední a východní Evropy. Většina Romů v Evropě (80–85 %) dnes žije usedle. V členských státech, kde je koncentrace romského obyvatelstva nejvyšší, tvoří Romové mezi 15 a 20 % žáků škol a osob nově vstupujících na trh práce.

Většina finanční podpory EU určené na sociální začleňování se poskytuje prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu. Ačkoli konkrétní údaje o začleňování Romů se neevidují, z plánovacích dokumentů členských států plyne, že během období 2014–2020 bylo na integraci marginalizovaných skupin obyvatel, jako jsou Romové, vyčleněno asi 1,5 miliardy EUR.

Zvláštní zpráva č. 14/2016 „Politické iniciativy a finanční podpora EU v oblasti romské integrace: v posledním desetiletí bylo dosaženo významného pokroku, avšak je zapotřebí dalšího úsilí přímo v terénu“ je v současné době k dispozici v angličtině, francouzštině, němčině, bulharštině, maďarštině, rumunštině a španělštině. Znění v ostatních jazycích EU bude brzy doplněno.

Videozáznam rozhovoru se členem EÚD Henrim Grethenem v angličtině (ve vysílací kvalitě) o hlavních sděleních zprávy je k dispozici na našem kanálu YouTube (EUauditorECA) na této adrese:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>